

Сторінки майбутньої книги

Микола Степаненко

ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ПОЛТАВЩИНИ (ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИЙ КОМЕНТАР)

2013 року побачив світ енциклопедичний довідник «Літературно-мистецька Полтавщина» (Гадяч : Вид-во «Гадяч», 2013. – 500 с.), куди ввійшла інформація про міжнародні, всеукраїнські, обласні, міські, районі літературні, літературно-мистецькі, мистецькі, наукові й інші премії, засновані на честь письменників, художників, учених, освітян, державних діячів, життєвий і творчий шлях яких пов'язаний із Полтавщиною, про крайові літературні, літературно-мистецькі свята, конкурси, літературно-меморіальні, літературні музеї й музейні кімнати, культурно-освітні заклади, установи, літературно-мистецькі об'єднання, творчі спілки. 2014 року з'явилося ще одне видання такого самого жанру – «Мовознавча Полтавщина» (Полтава : ПП Шевченко Р.В., 2014. – 568 с.), зміст якого сформував об'єднані в тематичні групи статті, що висвітлюють найважливіші моменти історії розвитку української мови, лінгвістичної думки в цьому багатому на духовні, наукові традиції краї.

Уся історія становлення літературознавчої думки від найдавніших часів і дотепер також нерозривно пов'язана з Полтавщиною. Окремі статті майбутньої книги «Літературознавча Полтавщина» пропонуємо читачам альманаху «Рідний край».

«ВЕЧІРНЯ ПОЛТАВА»

Загальнодержавне інформаційно-політичне видання. Виходить щосередини в Полтаві з 17.11.1995. Засновник – колектив газети «Вечірня Полтава» (нині ТОВ «Газета „Вечірня Полтава“»). Головний редактор – Володимир Марченко. Висвітлює важливі події у світі, в Україні та в м. Полтаві, надаючи перевагу крайовій тематиці, передусім культурно-мистецькому життю міста.

Основні рубрики: «Надзвичайні події», «Україна – світ», «Міські новини», «За лаштунками подій», «Люди нашого міста», «Гості „Вечірки“», «Жіноча сторінка», «П'ятий кут», «Новини Полтавщини», «Суспільство», «Політика й історія», «Політика й життя», «Історія», «Барви життя», «Особистості», «Люди та долі», «Дивосвіт», «Економіка і фінанси», «Кримінал та НП», «Спорт/життя», «Здоров'я», «Постскриптум», «Подорожі», «Мистецтво», «Мит-

ці», «Культура», «Свята і будні», «Славні імена», «Пам'ять» та ін. Особливою популярністю в читачів користувалися рубрики «Люби і знай свій рідний край» (вів краєзнавець Володимир Халимон), «Легенди про Полтаву» (вела Оксана Ключко).

Із газетою співпрацювали і співпрацюють досвідчені журналісти: Оксана Ключко (заступник головного редактора), Людмила Андреева, Костянтин Бобрищев, Олександр Брусенський, Ганна Волкова, Олександр Данилець, Надія Діденко, Михайло Жовнір (заслужений журналіст України), Наталія Жовнір, Олена Задорожна, Ганна Козельська, Ванда Лис (заслужений журналіст України), Зінаїда Матяшова, Людмила Передерій, Валентин Посухов, Павло Стороженко, Світлана Чугуєвець, Ганна Ярошенко, Віталій Ястреба, і фотокореспонденти: Олег Журавльов, Сергій Назаркін, Іванна Сердюченко, Володимир Стадник, Михайло Чепіля.

На сторінках видання оприлюднювали інформацію відомі науковці, краєзнавці: Віктор Ревегук («Отаман Андрій Левченко»), Юрій Гужва («Підпільна група Григорія Калініченка»), Людмила Передерій («Світ Марії Башкірцевої через глухоту був настільки звужений, ніби ця широка душа жила у клітці»), Лариса Шаповал («Доля лемків»), Олег Кашлатий («Сто років тому під Малою Перещепиною було знайдено найбагатший скарб Європи»), Валентин Посухов («„Вільна“, дана графом Милорадовичем»), Ольга Окара («Полтавець Дмитро Іваненко – суперзірка радянської фізики»), Володимир Халимон (почесний краєзнавець України) («Свого Тараса Бульбу Микола Гоголь писав із власного пращура, а художник Ілля Рєпін – з українського журналіста та письменника Гіляровського»). Особливе місце в цьому контексті займають лінгвістично-літературознавчі, мистецтвознавчі публікації Валентина Сакуна («Служіння українському слову», «Про що повідав конверт»), Ольги Коваленко («Продовжуючи традиції Івана Котляревського»), Миколи Степаненка («Його любила, любить і любитиме

Вкраїна», «Мистецькі крила Галини Вовченко», «Митець із правди в душі і слові: Петрові Ротачу – 90», «Політичний вир сучасної української мови»), Ніни Степаненко («Невеселий полудень Олесья Гончара»), Віктора Самородова, Людмили Ольховської («Тут Короленко – як народу совість, тут Антонєць – як совість від землі»), Анатолія Чернова (член Спілки екскурсоводів Полтавщини) («Лицар держави Слова [Михайло Орест]»), «Музика – моя радість і біль [Іван Козловський]», «Немає загадки таланту. Є вічна загадка любові... [Григор Тютюнник]»).

Газета має найбільше передплатників на Полтавщині – близько 10 тисяч.

А-ра: Вечірня Полтава [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>. – Назва з екрана, 24.06.2014.

«Зоря Полтавщини»

Всеукраїнська громадсько-політична газета. Виходить у Полтаві тричі на тиждень. Бере початок від «Полтавських губернських відомостей» (2.04.(15 за н. ст.)1838). Редагували це періодичне видання І. Бутков (1838–1841), П. Бодянський (1841–1867), Д. Іваненко (1889–1902). Газета складалася із двох частин: офіційної, де друкувалися постанови, розпорядження центральної й місцевої влади, і неофіційної, у якій уміщувалися повідомлення про крайові новини, статті з історії етнографії, археології, географії, лінгвістики, економіки, описи стану сільського господарства, торгівлі, інформація про життя сусідніх губерній і Російської імперії загалом. Із листопада 1917 почала виходити під назвою «Молот». На початку 20-х ХХ ст. змінює назви: «Известия» (орган Полтавського губвиконкому, 1919); «Вісті-Известия» (орган Полтавського губернського виконавчого комітету ради робітничих, селянських та червоноармійських депутатів, 1920–1922); «Голос труда» (орган Полтавського губвиконкому та губкому КП(б)У, 1922–1924), а від 4.11.1924 і до 18.09.1941 – «Большовик Полтавщини» (орган Полтавського губкому та окрпарткому КП(б)У, окрвиконкому та окрпрофбюро; орган Полтавського МПК, міськради та міськпромради). Із 24.09.1943, після звільнення краю від фашистської окупації, газета називається «Зоря Полтавщини».

Редактори: С. Мазлах (Робсман) (1917–1927), Л. Дяченко (1928–1930), Я. Донской (1931–1937), М. Черевань (1937–1938), Т. Яценко (1938–1939), І. Горобець (1939–1941), О. Сидоренко (1943–1947), М. Миронець (1947–1957), Ф. Коба (1957–1965), І. Наливайко (1965–1971), І. Сподаренко (1971–1974), Л. Кізь (1974–1990), Л. Думенко (1990–2004). Із 2004 редакційний колектив очолює Г. Гринь.

«З. П.» інформує читачів про важливі події в Україні та області, порушує актуальні про-

блеми життя і сприяє їх розв'язанню. Основні рубрики: «Офіційний відділ», «24 години», «Полтавщина», «На тему дня», «Актуально», «День за днем», «Людина і суспільство», «У світі», «Актуальне інтерв'ю», «Погляд», «Точка зору», «Новини», «Економіка», «На вістрі проблем», «Освіта», «Екологія», «Підприємливість», «Урожай», «Професіонал і його справа», «На теми моралі», «Собори наших душ», «Історія: уроки правди», «Постаті», «Українці за кордоном», «Таланти землі полтавської», «З джерел минувшини», «Історії слід», «Наш сучасник», «Театр», «Культура», «Традиції», «Духовність», «Пам'ять родоводу», «Лист у номер», «Тему підказують читачі», «Гості Полтавщини», «Спорт», «Мозаїка», «Кримінальна хроніка», «Лист до редакції», «Ювілеї» та ін. Газета виходить із тематичними додатками: «Доброго вам здоров'я» (редактор Дана Хомицька), «Сім'я» (редактор Ірина Курочка), «Сійся, родися!..» (редактор Юлія Думка-Кондратьєва); газета в газеті «Зустріч» (редактор Людмила Даценко), «Ситуація» (редактор Анатолій Васевич), «Сторінка про жінок і для жінок „Мальва”» (веде Вікторія Корнева).

На сторінках «З. П.» оприлюднюється поезія, проза, публіцистика, критика, висвітлюється літературний процес краю, мовознавчі питання, проблеми культури. У різні роки з'являлося чимало цікавих починань, які репрезентували культуру та літературу полтавського регіону. У січні 1928 редакція «Большовика Полтавщини» ініціювала випуск літературного і громадсько-політичного ілюстрованого додатка – журнал «Наше слово» (протягом року вийшло 8 чисел), який знайомив громадськість із сучасною художньою літературою і доробком місцевих письменників, висвітлював історичне минуле Полтавщини; редагував видання Лаврентій Дяченко; авторами 8 чисел були П. Капельгородський, Ю. Жилко, Г. Майфет, К. Лаврунов, В. Щепотьєв, О. Дігтяр, С. Тарашкевич, С. Журахович та ін.; надруковано також «Нариси з історії українського письменства» П. Капельгородського, публіцистичний нарис «Чужі закони» М. Залки, спогади про Панаса Мирного тощо.

У редакції «З. П.» свого часу працювали такі відомі письменники, як П. Капельгородський, О. Ковінька, І. Цюпа, Леонід Бразов, Д. Прилюк, О. Юренко, О. Чуча, Б. Левін, П. Бананський, В. Срібний, Є. Наумов.

У 1950-ті започатковано щотижневу сатиричну добірку «Гірчичник», де публікувалися фейлетони, критичні статті, кореспонденції (Т. Пругло, О. Бандура, С. Писаренко, П. Клименко, Е. Шестакова, Д. Бровар, С. Михайленко, В. Грузин та ін.). Актуальні проблеми, що стосу-

валися життя міста, порушувалися в рубриці «Презентуємо Полтаву у зразкове місто!».

Із роками газета якісно змінювалася: оновлювалися рубрики, пропонувалися нові сторінки. Так, на початку 1960-х з'явилася сторінка «Література і мистецтво», де, крім художніх творів, подавалися рецензії на нові книги, інформація про нові художні виставки, мистецькі колективи, гуртки художньої самодіяльності, театральні вистави, кінофільми, а також головоломки, ребуси тощо. «З. П.» знайомила з новими творами українських письменників, з-поміж яких і полтавці: І. Маценко, В. Шевченко, А. Страшко, М. Стеценко, В. Котляр, В. Коба, В. Срібний, І. Бурдим, Ю. Ковтун, Ф. Гарін, Ю. Андрущенко, В. Голобородько, П. Щеглов, І. Палівець, П. Горецький, П. Дудницький, Б. Ванцак, Д. Бровар, Я. Шутько, І. Прищепа, С. Костенко та ін. На замовлення читачів публікувалися популярні пісні. У цей час на шпальтах видання з'являється «Літературна сторінка» з літературознавчими статтями О. Білецького, А. Кузьменка, П. Загайка, Д. Панасенка, Є. Радченка, А. Дяченка. Рубрика «Колонка поезії» презентувала вірші Я. Шутька, П. Горецького, М. Нетеси, М. Нагнибіди, А. Пашка, М. Задоя, Б. Чіпа, Н. Хоменко, В. Кожушка, В. Писаренка та ін. Художнє оформлення сторінки здійснював В. Бакало. Полтавські літератори зініціювали і змістовно наповнили сторінку «Для вас, діти» – з поезіями, прозовими, драматичними творами (П. Бабанський, Я. Шутько, Н. Хоменко, О. Смирнова, Г. Манов та ін.).

Пізніше для читачів підготовлено «Сторінку вихідного дня». Тут розміщувалися новели, етюди, мистецтвознавчі розвідки, публіцистичні нариси про полтавські родини, ветерани Другої світової війни, лауреатів міжнародних конкурсів, пісні на замовлення читачів, рецензії на театральні вистави та кінофільми (серед авторів І. Маценко, В. Мартусь, Д. Луценко, П. Майборода, В. Майорчик, Ю. Щербань та ін.). Рубрика «Українські письменники для „Зорі Полтавщини“» пропонувала розповіді про гостей Полтави, про творчі зустрічі краян із ними.

Захоплювала читачів рубрика «Пригорща полтавського сміху», де друкували свої сатирично-гумористичні твори полтавські автори О. Ковінька, В. Голобородько, Г. Сердюченко, М. Гудан та ін.

У кінці 1960-х з'явилася недільна сторінка «Полтавський рушничок», заголовок якої оригінально оформив редакційний художник В. Бакало. Тематика її різноманітна: краєзнавчі та літературно-мистецькі статті, кореспонденції, розповіді про видатних земляків, пісні й рідкісні фотографії, пов'язані з Полтавщиною. Найактивнішими тут авторами були С. Писаренко, Н. Турчина, В. Майорчик, В. Мартусь, Н. Явор-

ська, Н. Миколенко, Т. Пругло, нерідкими гостями – відомі письменники-полтавці Б. Олійник, М. Шевченко, Д. Луценко та ін.

200-річчю від дня народження І. П. Котляревського «З. П.» присвятила спеціальний випуск. Упродовж 1969 майже кожне число газети пропонувало матеріали про зачинателя нової української літератури й нової української літературної мови.

Із перших днів незалежності України на шпальтах «З. П.» з'являлися матеріали про національну символіку, релігійне та духовне життя, звичаї, традиції краю, національні традиції, про репресованих митців, представників діаспори, згадки про голодомор 1932–1933. Викликали інтерес публіцистичні нариси А. Нанкевича, І. Наливайка, Т. Дениско, А. Віцені та ін.

Інформативним багатством і художньою довершеністю позначена літературно-мистецька сторінка «Чураївна». Тут друкували свої твори М. Казидуб, Т. Нікітін, М. Костенко, О. Головка, А. Овдїєнко, В. Мирний, Ф. Гарін, М. Любивий та ін.

Широку читацьку аудиторію завоювала літературна сторінка «Іванова гора», яку заповнювали В. Малик, А. Овдїєнко, В. Мирний, М. Костенко, А. Пономаренко, М. Казидуб, В. Семеняка, С. Петрашенко, В. Тарасенко, Г. Терещенко, І. Шустваль, В. Казидуб, Н. Фурса, П. Зуб, О. Міщенко, Т. Дениско, Д. Риженко, Р. Плотнікова та ін.

Газета приділяла виняткову увагу питанням краєзнавства. З актуальними публікаціями виступали відомі науковці, краєзнавці: П. Загайка, П. Ротач, Є. Стороха, В. Мелешко, Н. Тарасова, Т. Пустовіт, М. Степаненко та ін. Нині цю сторінку веде А. Віценя.

У 1997–1999 започатковано рубрику «До 200-річчя нової української літератури», авторами якої стали І. Наливайко, А. Віценя, В. Свербигуз та ін.

Уже кілька десятиліть користується популярністю гумористично-сатирична сторінка «Сорочинський ярмарок», серед авторів якої В. Дугар, В. Лис, А. Забара, М. Бобир, В. Семеняка, П. Стороженко, О. Перлюк, І. Дубенко, Д. Бровар, І. Гук, М. Гура, В. Кашуба, О. Хало, Ю. Рибников, М. Потькало, В. Плювако, А. Крамаренко та ін. Постійно оновлюється художнє оформлення її.

Нині утрадиційнилася рубрика «Літературна вітальня», у якій публікуються уривки із прозових творів письменників М. Слабошпицького, В. Баранова, О. Дмитренка, В. Чемериса, В. Шкляра, Г. Тютюнника та ін., поезії Б. Чіпа, А. Костенко, М. Булаха та ін., літературознавчі статті М. Сулими, М. Степаненка, О. Ніколенко та ін. Із літературознавчими публікаціями в рубриці «До 200-річчя Миколи Гоголя» виступили

Р. Смирнова, А. Розсоха, В. Скорик, А. Чернов, В. Клименко та ін.

Із життєвим шляхом і творчим доробком відомих письменників – І. Драча, М. Вінграновського, І. Цюпи, В. Стуса, М. Луківа та ін. – ознайомлюють рубрики «Поет і час», «Письменник і час».

З інтересом сприймають читачі рубрики «Книги наших земляків», «Роздуми біля книжкової полиці», «Над книжною», що презентують нові регіональні видання.

Доповнюють літературно-мистецькі сторінки «З. П.» світлини фотокореспондентів М. Першина, О. Пасічника, В. Базилевського, В. Черкаса та ін.

Газету нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, численними дипломами, преміями. Вона займала призові місця в різноманітних конкурсах. Серед обласних видань «З. П.» має один із найбільших накладів.

А-ра: Полтавщина : енциклопедичний довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – К. : Укр. Енциклопедія, 1992; Біографія у рядках відлита // Зоря Полтавщини. – 1992. – 4 листоп.; Хто є хто на Полтавщині : довідково-біогр. вид. / авт.-упоряд. В. В. Болгов. – К., 2003. – Кн. 1; «Зоря Полтавщини» – газета рідного краю. – Полтава : АСМІ, 2008; Наливайко І. Перегортаючи сторінки життя. – Полтава : Дивосвіт, 2010.

«Комсомолець Полтавщини»

Обласна газета, орган Полтавського обласного комітету ЛКСМ України. Перше число побачило світ у Полтаві 30.05.1920 у вигляді комсомольської сторінки під назвою «Сторінка червоної молоді» в губернській газеті «Селянин» (орган Полтавського губернського селянського відділу при губкомі КП(б) України) і «Більшовик» (орган Полтавського губкому Комуністичної Спілки Молоді України). Із лютого 1922 газета виходила як самостійне видання під назвою «Червоний юнак», у якій співпрацювали О. Досвітній, Г. Епик, А. Головка. Із липня 1924 до серпня 1925 видавалася в Харкові з підзаголовком: газета робітничо-селянської молоді України (орган ЦК і Полтавського губкому КСМУ), із березня 1938 – у Полтаві під назвою «Комсомолець Полтавщини» як орган Полтавського обкому й міськкому ЛКСМ України. 21.08.1941 припинено, а в 1958 відновлено випуск газети. Зі створенням зональних молодіжних газет в Україні вихід знову припинився (1963–1966) і відновився з 1.01.1967 (орган Полтавського обкому ЛКСМ України). Із жовтня 1991 – «Молода громада» (обласна молодіжна газета). Засновники: комітет у справах молоді Полтавського облвиконкому, трудовий колектив редакції. Виходила до травня 2002 один раз на тиждень. Останнє число датоване 9.05.2002.

Редактори (вдалося встановити імена не всіх редакторів довоєнного періоду): Т. Прошак, Г. Яценко, М. Іщук (1958–1963), П. Клименко (1967–1974), І. Бокий (1974–1982), М. Качала (1982–1989), Н. Іванченко (1989 – жовтень 1991) (Див. : «Молода громада»).

Обласна молодіжна газета всебічно висвітлювала соціально-економічне, громадсько-політичне та культурне життя Полтавщини, інформувала молодь й інші категорії населення про діяльність крайової комсомольської організації, про втілення в регіоні державної політики, що стосувалася молоді, дітей, жінок та сімей.

Основні рубрики: «Пульс планети», «Офіційний відділ», «Рядки історії», «Наші славні земляки», «З краю в край Країни Рад», «Життя спілки», «Наша біографія», «Горизонти комсомольського пошуку», «Дружною ми здружені», «Факти. Події. Коментарі», «Історія, традиції...», «Погляд», «Пам'ять», «Товариш про товариша», «Наш сучасник», «Світ цікавого», «Як тобі живеться, молода сім'я», «Редакційний клуб „КП”», «Жива краса краю», «Знайди свою зорю», «Екологія», «Духовні цінності», «Зустріч для вас», «Сторінка для старшокласників», «Над книгою», «Читач про першу книгу», «Театр», «Кіно», «Палітра фестивалю», «Умій вести за собою романтиків», «Читач – газета», «Листи до редакції», «Книги наших земляків», «Мода і врода», «Мозаїка», «Музична пауза», «Спорт», «Спортивна сторінка „Геркулес”», «Абітурієнту» та ін.

Відновлена 1967 молодіжна газета «К. П.» широко презентувала літературне життя полтавського краю, приділяла виняткову увагу питанням літературного процесу, друкувала художні твори різних жанрів. У 1960-ті щосуботи виходило кольорове число газети із творами молодих поетів, прозаїків.

Тривалий час у редакції «К. П.» працювали й були наставниками молоді такі відомі українські письменники, як П. Бабанський, Ф. Роговий (1967–1975). Із молодіжної газети у велику літературу пішли М. Булах, О. Юренко, Т. Нікітін, М. Казидуб, А. Нанкевич, Г. Дениско-Антипович, Ю. Антипович та ін. З цією газетою поєднав свою журналістську долю М. Шевченко: чотири роки був літпрацівником, упродовж 1978–1982 завідувачем відділу літератури і мистецтва. Перші вірші друкували відомі полтавські поети Б. Олійник, Б. Чіп, В. Мирний. Тут пройшли школу високої майстерності журналісти І. Бокий, В. Котляр, В. Майорчик, М. Качала, Г. Дениско-Антипович, Н. Іванченко, А. Віценя, В. Черкас та ін. Підтримував творчі зв'язки із «К.П.» краєзнавець П. Ротач.

На шпальтах газети започатковано чимало різних літературно-мистецьких сторінок і ру-

брик. Багато прихильників знайшла сторінка «Літературна веселка» (виходила кілька десятиліть [1967–1990]), де друкували свої прозові твори Ф. Роговий, І. Маценко, Г. Дениско-Антипович, Б. Левін, А. Вернигора, В. Писаренко, П. Бабанський, П. Мостовий, Т. Пругло, поети В. Мирний, Б. Чіп, М. Казидуб, Т. Нікітін, Н. Близнюченко, М. Нетеса, Є. Голубев, Н. Баклай та ін. Сторінка приваблювала й оригінальним художнім оформленням.

У 1967–1968 рубрику «Полтавський літературний календар» вів П. Ротач. У ній за річним календарним циклом представлені імена митців, життєвий і творчий шлях яких пов'язаний із Полтавиною: В. Симоненко, Т. Шевченко, П. Капельгородський, П. Артеменко, М. Лисенко, М. Щепкін, І. Кавалерідзе та ін.

Цікавила читачів літературна рубрика «Знайомтесь», яка презентувала нові поетичні збірки, вірші М. Булаха, М. Ночовного, О. Білана, М. Сиса, І. Санжаревського, Г. Величко та ін. Призначення рубрики «Поетичні ранки» – дати змогу молоді (студентам, учням) спробувати свої мистецькі сили. Постійними авторами сторінки «Бригантіна» були письменник Ф. Роговий, журналіст М. Ночовний. Дбала газета і про дітей. Для них організовано сторінки «Для наймолодших читачів», «Івасик-Телесик», які заповнювали П. Бабанський, І. Бокий, А. Дяченко, П. Мостовий, А. Віценя, О. Торбан, В. Волосков та ін.

1967 започатковано рубрику «Факти, шпильки, чудасії Опанаса Милюшиї», а в 1968 – «Перчик». Гуморески, усмішки, сатиричні оповідання опублікували С. Гунько, М. Булах, Ю. Рибников, М. Овчаренко, І. Хвиля, А. Бас, Б. Сурін, М. Шпак, В. Жадан, І. Моцар та ін.

Кілька десятиліть (1975–1991) проіснувала сторінка «Вишнева ковінька», яка рясніла сатиричними оповіданнями, гуморесками, афоризмами, фейлетонами, памфлетами, іронізмами, літературним наслідуванням (серед авторів О. Ковінька, І. Бокий, В. Голобородько, М. Бабакін, Б. Мироненко, В. Семеняка, Т. Нікітін, С. Вікторов, А. Дяченко, А. Щербак, Ю. Мелихов, І. Моцар, В. Цebrій, Н. Левін, Д. Перерва, І. Прищепка, Б. Левицький, А. Нанкевич, П. Стороженко, О. Перлюк, Б. Слюсар, В. Кашуба, А. Торлюн та ін.). Органічно доповнювали цю сторінку сатиричні малюнки М. Шлафера.

Мала своїх постійних шанувальників сторінка «Мистецтво і ти» – публікації про театральні вистави, кінофільми, мистецькі колективи, художні виставки, відомих акторів, співаків тощо. Друкувалися в ній художні твори А. Віцені, Т. Нікітіна, Н. Баклай, Т. Домашенко та ін.

У мистецьких рубриках «Над краєм Полтавським пісня нова», «Пісня на замовлення» знаходимо популярні на той час пісні: «Чорно-

бривці» (сл. М. Сингаївського, муз. В. Верменича); «Полтавський край» (сл. В. Котляра, муз. Г. Непоради); «Ясени» (сл. М. Ткача, муз. О. Білалаша); «Намалюй мені ніч» (сл. М. Петренка, муз. М. Скорика), «Берізонька» (сл. А. Пашка, муз. О. Чухрая) та ін.

У 1970-ті з'явилася ілюстрована сторінка для дівчат «Лілея», де друкувалися публіцистичні нариси (з-поміж авторів В. Грунський, А. Островерхий, Г. Величко, М. Тарасенко та ін.).

У кінці 1980-х започатковано рубрику «Література і час», яка подавала літературознавчі статті науковців – О. Бабишкіна, П. Ротача, П. Загайка, А. Дяченка, А. Мельника про відомих полтавських митців, про незаконно репресованих у різні часи письменників – В. Стуса, М. Хвильового, Г. Косинку, Г. Хоткевича, А. Старицьку-Черняхівську та ін.

1990-го створено сторінку «Поетична криниця». Її авторами стали Ф. Гарін, Т. Нікітін, М. Казидуб, В. Мирний, О. Головка, І. Переломова, М. Любивий, Г. Величко, Г. Вовченко, Г. Дениско-Антипович, Н. Баклай та ін. Вона постійно інформувала читачів про традиційне свято молоді поезії «Поетична весна».

Літературна сторінка «Поезія» доносила полтавцям нові вірші знаних і молодих поетів (тут друкувалися Ф. Гарін, Т. Голобородько, Н. Жовнір, М. Казидуб, М. Кульчинський, С. Липовий, А. Нестуля, І. Перепеляк, А. Філоненко, Н. Фурса, В. Худолій, М. Шевченко та ін.). Художнє оформлення В. Миколайчука.

З актуальними публіцистичними роздумами в рубриці «Духовні цінності» виступали І. Наливайко, В. Качкан, В. Посухов, В. Запорожченко, П. Жаботинський. Цікаві краєзнавчі праці відомого журналіста І. Наливайка вміщено в рубриці «Полтавська старовина».

Літературно-мистецькі сторінки газети приваблювали і цікавим художнім оформленням, яке здійснювали В. Павлюченко, В. Миколайчук, І. Лісовий, фотокореспонденти В. Черкас, М. Страшко, В. Мартиненко, П. Здоровило, М. Першин, М. Безнос, В. Запорожченко.

«К. П.» була однією з кращих молодіжних широкоформатних газет України, що засвідчують її накладу (напр., у 1974 – 125 тис. прим.). Високу оцінку виданню дав видатний майстер слова О. Гончар.

А-ра: Будні н'ятифічки. Полтавська обл.: рік н'ятий. – Х., 1981; Іванченко Н. Це незручне крісло редактора: інтерв'ю газеті дають колишні редактори "К. П." М. Іщук, П. Клименко, І. Бокий, М. Качала // Комсомолец Полтавщини. – 1990. – 30 трав.; Час, вперед: "Дайджест" за матеріалами "Комсомольця Полтавщини" різних років // Комсомолец Полтавщини. – 1990. – 30 трав.; Полтавщина: енциклопедичний довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – К.: Укр. Енцикл., 1992; Нали-

вайко І. *Перегортаючи сторінки життя*. – Полтава : Дивосвіт, 2010; Моцар І. *Овиди пам'яті: літературні спомини, щоденники*. – Полтава : Полтавський літератор, 2010.

«Криниця»

Літературно-мистецький альманах Полтавської організації Спілки письменників України. Заснував 1990 Тарас Нікітін у Полтаві. Головний редактор – Тарас Нікітін; з другої половини 1993 р. Михайло Шевченко (лауреат премії ім. В. Сосюри (1997) як головний редактор журналу «Криниця»). Редколегія: Л. Вернигора, В. Коваль, М. Луків, В. Малик, К. Нікітіна, Б. Олійник, В. Миколайчук, Л. Чемьоркіна. Видавці передусім прагнули «до поліфонічності у відтворенні культурного життя рідного краю» (ж. «Дніпро»). Наклад 1000–2000 прим. Альманах виходив щоквартально. Припинив своє існування 1998. За весь період видано 86 номерів. Своє творче кредо редакція висловила в «Слові до читача»: «Попереду в нас довга творча дорога безконечними шляхами історії слов'янської писемності, археологічні розкопки та історичні довідки, екологічні дослідження та етнографічні експедиції». «К.» знайомила своїх шанувальників із новим творчим доробком найталановитіших майстрів сучасної драми, великої і малої прози. На її сторінках уміщено п'єсу В. Канівця «Останнє кохання» [Про глибокі почуття Т. Шевченка до Варвари Репніної], романи Ю. Мушкетика «На брата брат», Ф. Рогового «Великі поминки», В. Дрозда «Листя землі», повісті К. Мотрич «Ой за лісом, за пралісом», М. Матіос «Учора нема ніде», Л. Бразова «Паралельний світ», Л. Пономаренко «Неба дістати», есе Є. Гуцала «Каїн», новели П. Федюка, М. Ляпаненка, оповідання Е. Голубева, Г. Шкляра, В. Шкурупія. Ю. Мушкетикові за роман «Прийдімо, вклонімося...», що друкувався в «К.» впродовж 1996–1997, присуджено Міжнародну українську премію ім. Григорія Сковороди (1998). Альманах одним із перших в Україні розпочав дослідження теми «Український ренесанс: повернення із забуття», опублікувавши повісті «Тур і сокіл», «Над Десною» Г. Коваленка, життя якого обірвалося в сталінських катівнях. У розділі «Зарубіжний детектив» уміщено детективи українською мовою А. Крісті «Фальшивий перстень» [перекл. А. Муляр], М. Леблана «Чорна перлина», «Сонячні зайчики» [перекл. полтавця І. Бабича]. Розділ «Поезія» представлений поемами Б. Олійника «Трубить Трубіж», Б. Чіпа «Руїни», М. Сингаївського «Повернення», добірками віршів М. Шевченка, М. Луківа, Г. Чубач, Д. Шупти, Н. Кир'ян, Т. Нікітіна, М. Казидуба, Л. Вернигори, Н. Бакай, В. Тарасенка, Ф. Гаріна, Л. Овдієнко, В. Мирного, М. Любівого, А. Гальченка, О. Головка. У поетичному

конкурсі «Фестиваль одного вірша», який оголосила «К.», узяли участь поети А. Шевченко, Н. Перепилиця, О. Хало, І. Переломов. Автори Л. Нестуля, С. Липовий, І. Чеперний, Н. Гургуц, Н. Фурса, Л. Філоненко, М. Кочерга, В. Стегній, Л. Віцєня, Н. Близнюченко, В. Кулик, Л. Рибалко, А. Малко своїм поетичним набутком заповнили рубрику «Поетичний фестиваль». Серед дописувачів рубрики «Сатиричним пером» видатні гумористи Є. Дудар, В. Семеняка, О. Білан, Є. Наумов, В. Плевако, В. Срібний. Важливі суспільні проблеми порушено в статтях М. Шевченка «Витязь честі, правди, любові: (до 60-річчя В. Симоненка)», В. Панченка «Європеєць із Єрусалима: із хроніки вигнанських літ В. Винниченка», Б. Олійника «Будьмо пильні, слов'яни!», уміщених у розділі «Публіцистика». Розділ «Творчість української діаспори» відкрив для нашого читача художній світ Д. Нитченка, І. Качуровського, Яра Славутича, З. Когут, Р. Кухарука. Однією з найпомітніших публікацій став щоденник українського митця з Австралії М. Лазорського «Поїдеш далеко, побачиш багато...», який, зауважено в передньому слові, належить до «рідкісних письмових документів з історії української еміграції». «К.» донесла до материкової України творчість вихідця із Зінькова Полтавської області Д. Нитченка, надрукувавши уривки з книги його спогадів «Від Зінькова до Мельбурну», за яку письменник отримав Міжнародну премію ім. Григорія Сковороди (1992). Особливої уваги заслуговує рубрика «Літературна спадщина», яка репрезентує епістолярні архіви письменників (Лесі Українки, В. Симоненка, Д. Нитченка). З-поміж досліджень рубрики «Літературознавчі відкриття» вирізняються глибиною й актуальністю праці М. Наєнка «Дмитро Чижевський і його „Історія української літератури”», «Василь Стус – «останній поет»: у якій шерензі?». У розділі «Бібліографія» подано короткий біобібліографічний словник П. Ротаца «Полтавська літературна діаспора». У рубриці «Нові пісні рідного краю» – пісні «Явір та калина» (слова В. Малика, музика А. Єфремової), «Росте черешня в мамі на городі» (слова М. Луківа, музика А. Горчинського), «Журавлина весна» (слова Т. Нікітіна, музика О. Чухрая), «Червона калина» (слова Л. Вернигори, музика О. Білаша) та ін. Із цікавими й вельми значущими мистецтвознавчими роздумами виступав К. Скалацький у розділі «Наш художній салон». Сторінка для дітей «Криниченька» друкувала твори В. Голобородька, Г. Чубач, Н. Кир'ян, А. Шевченка, П. Бабанського. Видання кваліфіковано ілюстрували В. Миколайчук, В. Павлюченко, П. Здоровило. Літературно-мистецький альманах «К.», за оцінкою «Літературної України», «Дніпра», «Полымя» (Білорусь) й ін. авторитетних часо-

писів, – «одне з флагманських видань в Україні», «джерельна криниця», що «виповнювалася цілющим струменем рідного слова».

Л-ра: Альманах «Криниця» // Літературна Україна. – 1990. – 27 трав.; Культурна хроніка // Дніпро. – 1990. – № 9; Дяченко А. Джерело літературного краєзнавства // Галяцький вісник. – 1991. – 26 жовт.; Іванченко Н. «Криниця» не міліє // Полтавський вісник. – 1992. – 20–26 берез.; Анненкова А. «Так мені легше думати про Полтаву» // Полтавська думка. – 1995. – 24 серп.

«МОЛОДА ГРОМАДА»

Молодіжна обласна газета. Виходила щотижня в м. Полтаві з 22.10.1991 до 2002 (останнє число побачило світ 9.05.2002). Заснували видання комітет у справах молоді Полтавського обласного об'єднання, трудовий колектив редакції.

Редактори: Наталія Іванченко (із жовтня 1991), Юрій Волков (1992–1993), Іван Моцар (1994–2001), Олег Зінченко (2001–2002).

Газета широко висвітлювала всі процеси в суспільстві, спрямовані на розбудову незалежної України, найважливіші тенденції в молодіжному середовищі.

У ній працювали такі досвідчені журналісти, як Юрій Антипович, Ганна Волкова, Валентина Волошина, Тамара Голобородько, Інна Гончар, Ганна Дениско, Ганна Дорошенко, Анатолій Дяченко, Наталія Жовнір, Іван Кузьменко, Олександр Кулик, Вікторія Куриленко, Людмила Кучеренко, Іван Лісовий, Микола Лубко, Марина Михальчик, Валерія Мостова, Валерій Мотуз, Оксана Мотуз, Іван Наливайко, Анатолій Недавніт, Наталія Олійник, Ганна Хмільєвська, Віталій Цебрій, Ганна Яловегіна та ін.

Основні рубрики: «Факти. Події. Коментарі», «Інформація», «Вісті», «Прогнози», «Наша родина», «Важливо пам'ятати», «Думка вченого», «Офіційна хроніка», «Молодіжна політика», «Слава козацька», «Традиції, звичаї, прикмети», «Тема номера», «Людина тижня», «Зустрічі для вас», «Куточок для дітей», «Куточок допитливих», «Яка ваша думка», «Виставки», «Духовність», «Із залу суду», «Нові книги», «Новинки культури», «Письменники нашого краю», «На конкурс», «Рідна природа», «Молоді голоси», «Мозаїка», «Спорт – спорт – спорт», «Тет-А-Тет», «Nota Bene», «Юнкор» та ін.

Попитом у читачів користувалися рубрики «Очевидне – неймовірне» (вів Валентин Посухов), «Між нами, жінками» (вела Т. Ковальчук), «Студентська кав'ярня» (вели Олександр Галушко, Вікторія Куриленко, Володимир Миколайчук), «Військово-патріотична сторінка» та ін.

Полтавцям по-особливому подобалися цікаві краєзнавчі нариси, об'єднані рубрикою

«Полтавська старовина», якою опікувався відомий журналіст Іван Наливайко, а також рубрика «Слова багатий світ», яку вела журналістка Ганна Хмільєвська. «Газета в газеті» вмістила рубрику «5 поверх», яку готувала соціологічна група прес-клубу. Привертала увагу молоді й рубрика «Музична пауза» (вів Юрій Коржаков).

На сторінках «М. г.» з актуальними публіцистичними нарисами в рубриці «Духовні цінності» виступали І. Наливайко, В. Качкан, В. Посухов, В. Запороженченко, П. Жаботинський.

Сторінка «Література і час» друкувала твори сучасних письменників, висвітлювала перебіг літературного життя краю. Тематика виступів різнопланова – від краєзнавчих розвідок до серйозних наукових досліджень доробку українських майстрів слова, літературного процесу того або того періоду.

Річницям від дня народження класиків української літератури Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Миколи Гоголя, Панаса Мирного, Леоніда Глібова, Євгена Гребінки, Лесі Українки приурочено чимало цікавих публікацій: Кузьменко О. «Заповіт дворянина-поміщика»; Миценко М. «Не старіють його заповіді: (до 179-ї річниці з дня народження Т. Г. Шевченка)»; Хмільєвська Г. «Кобзарю, ти наш, полтавський», «„Наталка Полтавка” вселяла віру»; Юшко В. «Моя душа – в рідному степу: (до 185-річчя від дня народження Є. Гребінки)»; Дениско Г. «І Гоголь там помолиться за нас...»; Федоренко Т. «Вічне і живе слово письменника: (до 150-річчя від дня народження Панаса Мирного)»; Миценко М. «Велика Українка».

На шпальтах обласної молодіжної газети презентували свої твори Михайло Шевченко («Поезія душі»), Михайло Казидуб («Двір на перехресті» [поема], «До живої пісні», «Візьміть мене, друзі, в молодість», «У краси в довічному полоні»), Пилип Бабанський («Неслухняний велосипед» [повість]), Наталія Жовнір («З глибин розбентежених сердець»), Ганна Березова («Її прозорість світанкова»), Михайло Миценко («З криниці життя», «Незалежність» [вірш], «Уроджений сміхотворець»), Наталка Фурса («Розхолоджую, розморожую довгу відстань в теплий рай»), Раїса Артеменко («Сезон віршів»), Наталія Файфер («Моя Україно»), Тамара Голобородько («Іван Предтеча» [поема], «Самотній осінній дощ» [оповідання]), Федір Тютюнник («Дезертир» [оповідка]), Віктор Семеняка («Спіавтор»), Олександр Білан («Гуморески») та ін.

Видання рясніє публікаціями Федора Гаріна («Іванус і не пан, а домінує» [Про Івана Котляревського] та ін.), Анатолія Дяченка («Ішла

шляхами Кобзаря» [Про Оксану Іваненко], «Зір мав снайперський» [Про Олександра Ковіньку], «О, скільки барв навкіл...» [Про Якова Шутька], «Стогін зраненого серця поета» [Про Анатолія Сазанського], «Краплиночка великої ріки» [Про Володимира Тарасенка], «Можна все на світі вибрати, сину...» [Про Василя Симоненка], «Мовою екслібриса про великого полтавця» [Про Василя Сухомлинського], Петра Ротаца («На крилах правди він переносив нас в імлю віків» [Про Володимира Щепотьєва], «Рукою С. Єфремова», «Вірші репресованого поета» [Про Олександра Бузинного], «Давнє видання» [Про твори української класики]).

На сторінках молодіжки регулярно з'являлася інформація про діяльність Полтавської спілки літераторів.

Сторінку «Поезія» заповнювали такі полтавські письменники й журналісти, як Лідія Філоненко, Михайло Казидуб, Сергій Липовий, Володимир Тарасенко, Іван Нечитайло, Людмила Дуднікова, Олена Гаран, Сергій Осока, Лідія Віценя, Марія Бойко.

У рубриці «Книги наших земляків» презентовано набуток Валентина Посухова («Секрети кімнати № 101. Полтавські легенди про скарби» [Анатолій Дяченко]), Михайла Любивога («Серпневий човен» [Максим Арсенчук]), Олега Головка («Прощання з рідною хатою»).

У тижневику публікували свої науково-популярні праці Володимир Пащенко («Примусовий атеїзм, або Як закривали Хрестовоздвиженський монастир»), Олексій Нестуля, Віктор Войналович («Кримінальна справа академіка Грушевського»), Валентина Волошина («Не загасити б пам'яті свічу»), Людмила Тесленко («Я приїду в Полтаву – поклонитися хоч би стінам тих залів...»), Віра Жук («Його думки жили в артерії космосу»), Марина Михальчик («Жінки в історії»), Федір Тютюнник («До чого приводить дилетантизм»), Олесь Воля («Григор Тютюнник у Мануйлівці») та ін.

Полюбилося полтавцям сатирична сторінка «Вишнева ковівка», авторами якої були Олександр Перлюк, Володимир Плювако, Антоніна Торлюн, Олександр Петренко, Олександр Білан, Леонід Гусак, ін.

Над художньо-ілюстративним оформленням працювали Володимир Миколайчук, Іван Мостовий, фотокореспондент Михайло Першин.

Л-ра: Полтавщина : енциклопедичний довідник / за ред. А. В. Кудрицького. – К. : Укр. Енцикл., 1992. – С. 562.

«Полтавська Думка-2000»

Обласна незалежна газета. Виходить у Полтаві щотижня. Засновник – Олександр Кулик, співзасновники – журналістський колектив газети, товариство «Україна». Видавець

– редакція газети «Полтавська Думка». Бере початок від газети «Полтавська Думка». Дата заснування – 7.09.1994.

Редактори – Олександр Кулик (вересень 1994 – вересень 1998), Віта Гірченко (вересень 1998 – жовтень 1999).

26.10.1999 газета змінює назву – «Полтавська Думка-2000». Засновник і шеф-редактор – Олександр Кулик, головний редактор – Ігор Черчатий. Із травня 2006 засновник, видавець і головний редактор – Олександр Кулик.

«П. Д.-2000» – обласна газета для широкого кола читачів. Подає консультації спеціалістів про нововведення в законодавстві, політичні прогнози й анонси подій, що відбудуться в Полтаві та області. Друкує статті на теми здоров'я, відпочинку, навчання, успішного бізнесу, інтерв'ю з цікавими людьми, журналістські розслідування. Щодономера вміщує багато цікавих новин під рубриками «Полтавщина», «Україна», «Світ».

Основні рубрики: «На Полтавщині. В Україні. У світі», «Звідусіль про різне», «З ваших листів», «Пам'ять», «Постаті», «Ми всі – твої діти, Україно», «Консультує податкова», «Ви запитували», «Що нового», «Духовна вісь», «Інша півкуля», «Глас народу», «Цей день в історії», «Знай рідний край», «Культура», «Муза», «Ой, чи живі, чи здорові», «Новини з Інтернету», «Спорткур'єр».

Із 2008 видання поповнили нові рубрики: «Що нового? Полтавщина», «Що нового? Україна», «Що нового? Світ», «Знай наших», «З літопису наших днів», «Економіка», «З перших уст», «Година „Х“», «Життя відомих», «Цікаве з історії», «Культура», «Листи до редакції», «Шоу-бізнес», «Дім і Сім'я» та ін.

Авторами газети «П. Д.-2000» в різні роки були такі досвідчені журналісти й дописувачі, як Ганна Дениско, Марія Галич, Віктор Козоріз, Зоя Коваленко, Микола Кульчинський, Алла Анненкова, Володимир Данилейко, Валерій Мотуз, Людмила Шендрик, Віта Гірченко, Максим Сидоров, Ірина Лукомська, Ігор Черчатий, Тамара Голобородько, Костянтин Рахно, Людмила Кучеренко, Анатолій Банний, Лариса Марченко, Віра Жук, Юрій Жук, Настя Тополя, Павло Стороженко, Віктор Науменко, Олексій Булгаков, Світлана Гейко, Володимир Сліпцов, Наталія Скорик, Тамара Хоменко, Олександр Артеменко, Олена Нагорна, Валентина Волошина, Ярина Городиста, Зінаїда Матяшова, Олексій Палій, Оксана Скиталінська. На її сторінках з'явилося чимало літературознавчих, мистецтвознавчих, історичних, культурологічних публікацій, як-от: «Чи схаменулись ми?», «„Його любов і гнів“ [М. Лисенко]», «Палаючих сім літер», «Котляревський і Полтава», «„Мирним“ себе наре́к він ...», «Підземні ходіння Сте-

лецького», «З Шевченком – за нашу Україну» (Петро Ротач); «Федір Вовк – учений, мислитель, громадянин» (Людмила Бабенко); «День єднання українського народу», «У боротьбі за волю» (Віктор Ревегук); «Захисник рідного слова», «Видавав і редагував у добу соціальних потрясінь», «Один із завзятих „краян”» (Валентина Шемчук); «Відмовити за відсутністю натури» [Голод 1946–1947 рр. на Полтавщині] (Зінаїда Яненко); «„Поет, який будував храми” (М. О. Львов)» (Алла Анненкова); «Постріли в Парижі [С. Петлюра]» (Раїса Циган); «Педагог і просвітянин Олекса Ливитський» (Тарас Пустовіт); «Тмутаракань – колискова козацтва», «Богатирська батьківщина» (Костянтин Рахно); «Від ліжка тяжко хворого Шевченка годинами не відходив Остроградський», «Полтавщина – батьківщина улюблених кінотворів Олександра Довженка», «Милозвучні пісні України з грузинською душею поєднав» (Валентин Сакун); «Голгофа їхньої звияги і печалі» (Валентина Волошина); «„Зламана гілка роду Михайла Старицького” [Л. Убийвовк]», «Художник зі світовим ім’ям. Марія Башкирцева народилася на Полтавщині» (Світлана Кушнір); «У Мазепи була риса, майже не притаманна наступним правителям України: він, урешті, пожалів свій народ» (Павло Стороженко); «Літопис Самійла Величко надихнув Іллю Репіна на картину „Запорожці пишуть листа турецькому султану”» (Людмила Кучеренко); «Під час німецької окупації у театрі імені М. Гоголя в Полтаві відбулося 350 вистав, 123 концерти [співак Борис Гмиря]» (Анатолій Чернов); «Загадка Роксолани» (Світлана Кабачинська).

Читачі мали змогу ознайомитися з поезіями Віктора Баранова («Українці мої»), Бориса Олійника («Жирують – аж вигинається земля»), Петра Ротача («Що збулося, що не збулося»), Інни Снарської («Земля моя, зчорніла ти від болю»), Михайла Казидуба («Нехай хоч там від болю відпочинеш»), Бориса Місюренка («Зворотня еволюція»), Ганни Гайворонської («Бог»), Тамари Голобородько («Ми – не дикуни»), Тетяни Домашенко («Ми ще на смерть не вішали сорочку. Ми тільки одягаєм ту, що жить»), Світлани Залізняк («Я – не блага човенце. Я – трієра!»), Вікторії Шевчук («Перше кохання»), Гриця Гайового («А ви не бачили комедії такої?»), Богдана Савки («Майдан») та інших майстрів слова.

2009 газету визнано кращою в Україні в жанрі журналістських розслідувань. За результатами передплати на 2013 (дані «Укрпошти»), «П. Д.-2000» – єдине в Полтаві періодичне видання, що не втратило своїх передплатників.

А-ра: Про газету [Електронний ресурс] // «Полтавська Думка-2000»: [сайт газети]. –

Полтава, 2014. – Режим доступу: <http://dumka.pl.ua/%D0%>. – Назва з екрана, 20.06.2014.

«ПОЛТАВСЬКИЙ ВІСНИК»

Щотижнева газета. Виходить з 1990 в м. Полтаві. Засновник – міська рада м. Полтави.

Бере початок від щотижневика «Полтавській вестникъ», перше число якого побачило світ 01.12.1902. Виходила в м. Полтаві з 1902 до 1917. Друкувалися новини з життя Полтави, стенографічні звіти засідань Державної Думи (1907–1908), уміщувалися важливі телеграми (1907–1908, 1914), гумористичні ілюстративні додатки (1907–1908). Із 1902 до 1906 газету видавало товариство «Полтавській вестникъ».

Головні редактори: Дмитро Іваненко, батько відомої української письменниці Оксани Іваненко (1902–1907), Василь Балясний (1907), Віра Штенгельмейер (1907–1911), Іван Антоненко (1912–1913), Дмитро Булатович (1914), Михайло Попов (1914), Віра Штенгельмейер (1914–1917), Олександр Кулик (14.11.1992–15.07.1994), Павло Стороженко (29.07.1994–2005), Віталій Скобельський (2005–2009), Андрій Гончаренко (в. о. редактора, 2009–2010), Олександр Луценко (2011–2012), Лариса Семеняга (з березня 2012 досі). Сучасна редакційна колегія: Віталій Скобельський, Наталія Вісич, Сергій Самойлов, Юрій Ісаєв.

У тижневикові працювали і працюють, щоб зробити його цікавим, насиченим, інформативним, досвідчені журналісти: Олександр Брусенський, Тамара Голобородько, Володимир Денисенко, Ганна Дениско-Антипович, Леонід Коробка, Олександр Кулик, Зінаїда Матяшова, Зінаїда Мироненко, Людмила Передерій, Валентин Посухов, Віталій Скобельський, Павло Стороженко, Володимир Сулименко, Оксана Ханас, Наталія Вісич, Олександр Цветов, Віталій Цебрій, Марія Бойко, майстри фотографії Ілля Назаркін, Сергій Назаркін, Михайло Першин, Анатолій Улицький та ін.

Позиція часопису завжди була незмінною: утвердження державності України, прищеплення полтавцям почуття гордості за рідний край, любові до нього.

Основні рубрики: «Офіційна хроніка», «Політичний спектр», «Україна і світ», «На часі», «Економіка», «Минувшина», «Ретропогляд», «Ми і місто», «Запитуйте про все», «Віснику написали», «Цими днями в Полтаві», «Місто сьогодні і завтра», «Підсумки і перспективи», «Що? Де? Коли?», «Факти. Коментарі», «Історія і ми», «Освіта», «Наші за кордоном», «Культура», «Наука і влада», «За ваше і наше здоров’я», «Православний календар», «Експрес-опитування», «Наука і влада», «Країна за океаном», «Спорткур’єр», «Ради та поради», «Огляд листів», «Закон і право», «Податки», «Кримінал», «Кримінал. Пригоди», «Ради та

поради», «Точка зору», «Людина. Дорога. Автомобіль», «Оголошення», «Гороскопи», «Реклама», «Офіційно / Реклама» та ін.

На шпальтах газети започатковано чимало різних сторінок: «Події тижня», «Актуальне інтерв'ю», «Актуально», «Вулицями старої Полтави», «Звичаї», «Освіта», «Безпека і право», «Культура», «Люди і долі», «Славні імена», «Віч-на-віч», «З перших уст», «Професія», «Здоров'я», «Спорт», авторами яких були Світлана Горбаньова, Володимир Пащенко, Микола Степаненко, Олексій Нестуля, Лариса Безобразова, Юрій Бублик, Світлана Треніч та ін.

Літературознавчі проблеми, літературні новини й досягнення регулярно висвітлювалися в рубриках «Літературна вітальня», «Поетичне крило», «Історія і ми», «Наші земляки», «Веселі вісті», «Щойно з друку», «Нові видання».

Сторінка щотижневика «Літературна вітальня» презентувала художні твори письменників-краян, з-поміж яких поезія Тамари Голобородько, Павла Стороженка, проза Миколи Костенка, публіцистика, літературознавчі розвідки Зінаїди Матяшової, Інни Дідик-Снарської та ін.

Авторами рубрики «Поетичне крило» були Тамара Голобородько, Зінаїда Мироненко та ін., а рубрики «Культура» – Микола Лахижа («Його політика – справедливість: (до річниці від дня народження В. Г. Короленка)'), Володимир Пащенко («Збудуймо пам'ятник рукотворний»), Микола Степаненко («Хтось повинен відповідати за мовний розгардіяш»), Віталій Цєбрий («„Виростеш, ти сину, – артистом станеш!“: (про митця Анатолія Жданова)») та ін. Подавалася також інформація про виставки майстрів пензля (Миколи Підгорного, Марини Рожнятовської, Григорія Вовка, Павла Волика, Сергія Гнойового та ін.), відомих митців Полтавщини, музичні конкурси, фотоконкурси тощо. Газета інформувала про нагородження краян літературно-мистецькими преміями.

У рубриці «Мистецька палітра» подано інформацію Зінаїди Матяшової, Анатолія Дяченка, Віталія Ханка, Віталія Цєбрія та ін. про презентації книг, засідання ради Полтавської спілки літераторів, вихід нових збірок, авторські вечори, персональні виставки художників, літературно-мистецькі дійства, творчі семінари в літературно-меморіальних музеях Полтави, зо-

крема І. П. Котляревського, В. Г. Короленка, Панааса Мирного, конкурси дитячої творчості, театральні вистави та гастролі, фотовиставки тощо.

Зміст сторінок «Історія і ми», «Наші земляки» – уривки з книги Федора Моргуна «Прокляття війні», Дмитра Іваненка «Записки і спогади», Лева Вайнгорта «Записки провінційного архітектора», матеріали про святкування річниць від дня народження класиків української літератури (Ірина Дяченко, «Котляревському на роковини дарували книги, кіно і ... усмішки»; Валентин Сакун, «Наталка Полтавка дебютувала і в Філадельфії» та ін.).

Цікавою є рубрика «Ретро-погляд», де представлено світлини старої Полтави та розповіді про них. Її веде Володимир Сулименко.

«Веселі вісті» – ще одна сатирична сторінка щотижневика, яку творчо наповнювали Василь Шукайло, Павло Стороженко, Павло Глазовий та ін. Її логічно доповнює рубрика «Анекдотики», де вміщено карикатури художників Михайла Шлафера, Євгена Самойлова.

Рубрики «Щойно з друку», «Нові видання» – цінні відомості про презентацію книг полтавців (Білоусько С, «Україна давня: євразійський цивілізаційний контекст»; Микола Степаненко, «Духовний посил Олеса Гончара побачив світ», «Мій рідний край – моя Полтава», «...Й скувалася мова, державна й соборна» та ін.).

Упродовж багатьох років «П. в.» – найтиражніше періодичне видання області.

А-ра: Іваненко Д. А. Записки и воспоминания (1888–1908 гг.). – Изд. ред. «Полтав. Голос». – Полтава : Тип. Д. П. Подземского, 1909; Посухов В. Так починалось : про засновника і першого редактора «Полтавського вісника» Дмитра Іваненка // Полтавський вісник. – 2002. – 25 жовт.; «Полтавський вісник» – літописець початку кінця буремного ХХ століття // Полтавський вісник. – 2002. – 8 лист.; Окафа О. За штурвалом «Полтавського вісника» стояли // Полтавський вісник. – 2002. – 15 лист.; Сапфікина Л. Незапитаний спадок [Про першого редактора «Полтавського вісника» Дмитра Іваненка] // Полтавський вісник. – 2002. – 29 лист.; «Полтавський вісник» // Хто є хто на Полтавщині : довідково-біографічне видання / авт.-упоряд. В. В. Болгов. – К., 2003. – Кн. 1. – С. 127; «Полтавський вісник» святкує День народження // Полтавський вісник. – 2012. – 21 груд.; Долинський П. «Полтавському віснику» – 110! // Полтавський вісник. – 2012. – 28 груд.

